

Aşık Kar

Hayâli, kayalı, hakka dayalı dergi

- ◆ Âşık Yunus ◆ Mehmet Gözükara ◆ Bekir Oğuzbaşaran ◆ Tacettin Şimşek
◆ Nurgül Kaynar Yüce ◆ M. Nihat Malkoç ◆ Musa Serin ◆ Halit Yıldırım
◆ Erol Koca ◆ Hakan İlhan ◆ Yemliha Gürlek ◆ Mehmet Pektaş ◆ Haydar Ali Nacar
◆ Salman Kapanoğlu ◆ Ali Armut ◆ Hacı Musa Tuncer (Ozan Azâbî)
◆ Nuri Kahraman ◆ Mustafa İmir ◆ Memik Kömekçi

82 Sayı 21 Aralık 2024

Ne Hoş Olur

◆ Âşık Yunus

Denize bir ip gerseler
Üstüne ceviz serseler
O ipi devşirseler
Ne hoş olur cumburdısı

Demirden evler yapsalar
Üstüne bir çan assalar
Sonra evleri yıksalar
Ne hoş olur cangırdısı

Şîşeden binâ kursalar
Bir hayli vakit dursalar
Sonra sopaylan vursalar
Ne hoş olur şangırdısı

Yerden göğe küp yıgsalar
Tepesine dek çıksalar
Sonra bir tekme ursalar
Ne hoş olur gümbürdisi

Dervîş Yûnus söyler bunu
Sakın ipe serme unu
Yakındur dünyânun sonu
Kıyametin tangırdısı

Â ş ı k k a r a

Hayâli kayalı hakeka dayalı dergi

Yapımcı: Tayyib Atmaca Yönetmen: Mehmet Pektaş

Set Amiri: Halit Yıldırım Afiş: Yeşilçam Hatırası

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Sosyal Yardım Müdürlüğü Kahramanmaraş

Sesleşme: 0535 391 92 50 Dükkân: www.acikkara.com e-mektup: acikkaradergi@gmail.com

82. Sayı Aralık 2024 ISSN-0106417 (edergi)

Nihayetinde

◆ Mehmet Gözükkara

Kimi düne sövdü kimi bugüne
Takvime bakmaya gerek kalmadı
İkilik düşünce toya, düğüne
Sokağa çıkmaya gerek kalmadı

Eskiye kurt düştü yeniye güve
Liyakatlı olan kapandı eve
İtaat edenler geldi göreve
Canını sıkmaya gerek kalmadı

Boşa çıkarınca gayret çabayı
Kolay kazanç için yaktık abayı
Susuzluktan göç ettirdik obayı
Sel olup akmaya gerek kalmadı

Kalkmayınca Karaman'ın koyunu
Sürüp gitti Siyonizm'in oyunu
Unutturduk Türk'e Türk'ün soyunu
Eğdirip bükmeye gerek kalmadı

Kuru yere köprü kurduk baş çıktı
Fon başkanı gözü doymaz aç çıktı
Çok hacının iç cebinden haç çıktı
Hesaptan korkmaya gerek kalmadı

Düşmanla çevrili dört bir yönümüz
Deniz arkamızda, düşman önümüz
Siyasete meze oldu dinimiz
Hörflenip ürkmeye gerek kalmadı

Kutsallık atfedip verilen reye
Hikmet ile baktık seçilen beye
Onlar yükseldikçe düştü seviye
Ayağa kalkmaya gerek kalmadı

Tembelliği kara kader belledik
Patlak teker fazla gider belledik
Talimat vereni lider belledik
Doğrulup çökmeye gerek kalmadı

Kaçınca kantarın topuzu kökten
Beylere gün doğdu çaldı felekten
Bizimse doğrulmaz sırtımız yükten
Timur'dan çekmeye gerek kalmadı

Dicle ile kurt girince araya
Merhem diye tuz bastılar yaraya
Santıral yapmışlar yeni araya
Çıra-mum yakmaya gerek kalmadı

Rızkı veren sebep kılmış toprağı
Yemişle yüklemiş dalı budağı
Gözükkara'm hazan vurdu yaprağı
Sallayıp dökmeye gerek kalmadı

Sicilleme

◆ Bekir Oğuzbaşaran

Şu fani dünyanın fani işleri
Sanki dökülmüş ağızda dişleri
Hiç anlam taşımaz gidiş-gelişleri
Nefsi kuduruk, göbeği şişleri
Hep ziyandadır alış-verişleri
Varsıllar aç bırakır çebişleri
Fetva verir zamane keşişleri
Cennet satar karşılıksız fişleri
Mirasyediler yer, armut piş'leri
Burnu Kaf'ta meclise girişleri
Onlar tüketir; kebabı, şişleri
Hakaret eder gibi bahşişleri
Herkesten farklı kuru yemişleri
Hiç tükenmez; dedi ki, demişleri
Marka etiketi taşır çişleri
Dumura uğramıştır sezişleri
Sık sık hayatını böler çişleri
Yaşadıkları gibi gidişleri
İbret vericidir, can çekişleri...

Nigâr Hanım Vay/On Üç-Paşa Kızı Bey Kızı Efendi Kızı

◆ Tacettin Şimşek

“Talihli doğulur mu talihli olunur mu?” sorusu “Şair doğulur mu şair olunur mu?” sorusu kadar eskiydi.

Anadan doğma şairlere “şair-i mâderzâd” deniyordu. Nigâr Hanım’ın “küçük biraderim” dediği İsmail Safa bu sıfatla anılırdı. Ancak edebiyat dünyasında herkesin kabul ettiği bir hakikat vardı: Şair olarak doğmadan şair olunmuyordu.

Son yıllarda bütün dünyada mantar gibi biten Muharrirlik Mekteplerinde hikâyenin, romanın nasıl yazılacağı öğretiliyordu. Bir de Şiir Atölyeleri vardı. Buralarda da şiir yazmanın püf noktaları, incelikleri kavratiyordu. Atölyede çekiç vuran, pense tutan, testere yürütenler acaba ruhlarında şiir cevheri taşımadan mı bu faaliyetlere katılıyorlardı?

Öte yandan sunî zekâ denilen bir güç vardı ki, “Şarkı beste!” diyordunuz, besteliyordu, “Hikâye anlat!” diyordunuz, anlatıyordu, “Şiir yaz!” diyordunuz, “Baş üstüne!” diyordu.

Geçenlerde Nigâr Hanım’ın yeğeni Safa Muhsin, suni zekâyâ “Teyzem Nigâr Hanım’ın şair dostları hakkında komik bir hikâye yazar mısınız?” diye sormuştu. Suni zekânın yazdığı metin şöyleydi:

İlham Kaynağı Elma

Osmanlı’nın en parlak kadın şairlerinden Nigâr Hanım, her hafta salı günleri konağında edebî toplantılar düzenlerdi. Bu toplantılara dönemin ünlü kadın şair, yazar ve müzisyenleri de katılırdı. Bir gün, Nigâr Hanım’ın en yakın sırdaşı olan Makbule Leman, toplantıya bir sepet dolusu elma getirdi.

Toplantıda herkes şiirlerini okumaya ve edebî tartışmalara dalmışken Makbule Leman birden ayağa kalktı ve “Arkadaşlar, size bir sürprizim var.” dedi. Herkes merakla ona bakarken Makbule Leman sepetten bir elma çıkardı ve “Bu elmaların her biri, birer edebî ilham kaynağıdır.” diye ekledi.

Herkes gülmeye başladı, çünkü elmaların edebî ilham kaynağı olabileceği fikri oldukça komikti. Ancak Makbule Leman ciddiydi. “Gerçekten! Her bir elmanın içinde bir şiir saklı.” dedi ve elmayı ikiye

böldü. İçinden küçük bir kâğıt parçası çıktı. Kâğıtta şu yazıyordu: “Bir elma, iki şair, üç mısra, dört ebabil.”

Bu durum, toplantıya katılan diğer kadın şair ve yazarlar arasında bir kahkaha tufanı kopardı. Nigâr Hanım,

“Makbule, sen gerçekten de edebiyatın meyve hâli oldun.” dedi.

O günden sonra, her toplantıda bir “elma şiiri” okuma geleneği başladı. Herkes, elmaların içinden çıkan küçük şiirlerle eğlendi ve bu komik anılar, edebî sohbetlerin vazgeçilmez bir parçası hâline geldi.

Safa Muhsin, suni zekâyâ hikâyeler, şiirler yazdırırdı, resimler çizdireirdi, besteler yaptırdı, memleketin beş asırlık başşehrinde kadın yazarlar kuşağı yetişmişti. Paşa, bey, efendi kızlarından oluşan bir kuşaktı bu. Nigâr Hanım’ın “Hâlde hâldeşim, yolda yoldaşım, dilde dildeşim” dediği kimselerdi bunlar. Fatma Aliye, Leyla Hanım, Emine Semiye, Şükûfe Nihal, Halide Nusret, Halide Edip, Makbule Leman, Müfide Ferid... Daha sayalım mı?

Nigâr Hanım, herkesçe malum, Macar Osman Paşa’nın kızıydı. Hukukçu ve tarihçi Ahmet Cevdet Paşa’nın kızı, ilk Türk kadın romancısı Fatma Aliye’yi çok severdi. Selanik’te yayımlanan *Mütalâa* mecmuasının başyazarı Emine Semiye Hanım’la da yakın dosttu. Onun mecmuasında da yazıyordu. Emine Semiye, Fatma Aliye’nin küçük kardeşiydi. Dolayısıyla Ahmet Cevdet Paşa’nın üç numaralı kerimesiydi.

Cevdet Paşa büyük bir devlet adamıydı. Tanzimat’tan sonra mahkemelerde kanun gibi kullanılan *Mecelle*, Paşa’nın başkanlığında bir komisyon tarafından derlenip yazılmıştı.

Leyla Hanım’ın babası saray hekimi İsmail Paşa’yı ve haremın sözleşmeli özel doktoruydu. Doğal olarak Leyla Hanım’ın çocukluğu sarayda geçmiş, sultan hanımlara nedimelik etmişti. Sarayın bahçesinde onlarla yakantop, mendil kapmaca, ortada sıçan ve istop oyunları oynamıştı. Tabii bu arada çok iyi bir eğitim görmüştü. Piyano çalma-

yı öğrenmiş, Medeni Aziz Efendi'den ve Nikoğos Ağa'dan musiki dersleri almış, klasik Türk müziği alanında saygın bir bestekâr olmuştu. "Yaslı Git-tim Şen Geldim" marşı, iki yüze yakın bestesinden biriydi.

Nigâr Hanım'ın daha önce Kemani Tatyos Efendi tarafından hicazkâr makamında bestelenen "Mani Oluyor Hâlimi Takrire Hicabım" şiirine Leyla Hanım suzidil bir fistan giydirmişti. Bu da iki hassas kalbin dostluğunu perçinlemişti.

Şükûfe Nihal'in babası Miralay Ahmet; kankası Halide Nusret'in babası gazeteci ve siyasi parti lideri Avnullah Kâzımı; Halide Edip'in babası II. Abdülhamit Dönemi'nde hazine kâtipliği, Yanya ve Bursa Reji Müdürlüğü görevlerinde bulunan Mehmet Edip; Müfide Ferid'in babası Müşir Recep Paşa'nın yaveri hürriyet yanlısı zabıt Şevket... Dördü de "Bey" di.

Nigâr Hanım'ın hanım dostları arasında babasının ünvanı farklı tek istisna Makbule Leman'dı; Safa Muhsin'in suni zekâyâ yazdırdığı hikâyedeki muzip kadın. Makbule Leman'ın babası, Sultan 5. Murad'ın kahvecibaşısı Hacı İbrahim "Efendi"ydi.

Pekâlâ görüleceği gibi kimi paşa kimi bey kimi de efendiydi bu babaların. Kızları da bu paşa, bey ve efendilerin gölgesinde boy atan genç ve zarif fi-danlardı.

(İlminücuma göre yıllar sonra Bursa'da doğan bir "Sanat Güneşi"ne halk "Paşa" diyecek; Erzu-rum'un efsane türkücüsü de "Türkü Paşa" olarak anılacak, ancak onların bu hikâyedeki paşalarla bir ilgisi olmayacak.)

Babalar paşa olmasalar da kenarından köşesinden bürokrattılar, aristokrattılar. Bu, kızlarına inanılmaz bir ayrıcalık kazandırıyor. Bir kere, babalarının çevresi onların da çevresi oluyordu. Şairler, musikişinaslar, hariciyeciler, âlimler, valiler, kaymakamlar, defterdarlar, subaylar... Konaklarında yapılan sohbetler onları besliyordu. Onlar da ip atlama, beştaş, evcilik gibi işçi, çiftçi, küçük memur çocuklarının oyunlarını oynuyorlar ama her zaman "büyümüş de küçülmüş" pozları takınıyor, yaşlılarından daha bilgili, daha kültürlü, daha atak ve daha rafine zevk sahibi olabiliyorlardı. Sıradan çocuklar yüz elli kelimeyle konuşurken bunlar beş bin kelimeyle tekellüm ediyorlardı. Avrupa'daki karşılığıyla söylersek bunlar bir tür bur-

juvaydılar. Hani Avrupa'da ilim ve sanat bütünüyle burjuva sınıfının tekelindeydi ya. Bizde böyle bir tabaka meydana gelir miydi, bilinmez, ama temsilcileri vardı işte.

Erkek egemen bir toplumda kadın kimliğiyle var olabilmek çok zordu. Ama babanız paşaysa, beyse ya da efendiyse aşırı derecede öz güvenli olabili-yordunuz.

Ünvanlar önemliydi. Ahmet Mithat "efendi"ydi mesela, Namık Kemal "bey"di, Ziya "paşa"ydı. Efendi, "eğitim görmüş, toplumda sözü dinlenen ve saygı duyulan kimse"ydi. Bey, "bir yörenin ileri gelen, zengin kişisi" demekti. Paşa, "yüksek sivil memurlara ve albaydan üstün rütbedeki askerlere verilen ünvan"dı.

Kızlar biraz da baba kontenjanından edebiyat dünyasında boy gösteriyorlardı. Ancak haksızlık etmeyelim: Çok güçlü kalemlerdi.

Bir de şöyle düşünelim: Nice kabiliyetli yazar ve şair, sahipsizlikten, arkasızlıktan kaybolup gitmi-yor muydu? Bu da bir talihti şüphesiz.

(İlminücuma göre ileride Cahide Üçok nam çok güzel bir muharrir hanımefendi, Bâbiâli'de kendi-ni kabul ettirebilmek için eserlerinde Cahit Uçuk takma adını kullanacak. Edebiyat-ı Etfal sahasında kalem oynatacak; hikâyeye, masal ve romanlar yazacak, *Türk İkizleri* adlı romanıyla Hans Kristiyan Andersen armağanını kazanacak.)

Sözün özü: İlk olmak, ilkler arasında bulunmak önemliydi. Paşa, bey ve efendi kızlarının açtığı yoldan, sonraki dönemlerde birçok kadın kalemşor cesaretle yürüyecek ve edebiyat tarihine geçecekti. Böylece "kadın yazar, kadın şair" gibi ıstılahlar da sezaryenle doğacaktı.

Nigâr Hanım, öncüler arasındaki seçkin yerini çoktan almıştı.

Utanır Bugünden Dünümüz Yeğen

◆ Nurgül Kaynar Yüce

Kendi ekseninde dönse de dünya
Değiştı ayımız, günümüz yeğen
Müslüman ismini yazsa da künye
Meçhule karıştı dinimiz yeğen

Kıskanmıyor artık erler eşini
Aşk-ı memnu süsler olmuş düşünö
Er kişiler bile alır kaşını
Düşer belimizden donumuz yeğen

Sözde Müslüman'ız yeriz haramı
Yaşanır her evde iffet dramı
Ahvali sorup dadeşme yaramı
Lût kavmine döner sonumuz yeğen

Zalim mazluma kan kusturmak ister
Haksız hak sesini kıstırmak ister
Kimisi ezanı susturmak ister
Çalması yakındır çanımız yeğen

Açıklık kesmiyor çıplaklık arttı
Rahata alışan börttüğe börttü
Bunca azgınlığa bir afet şarttı
Saptı doğru yoldan yönümüz yeğen

Ermeni, Yahudi ne ararsan var
Bozuk maya verir hamura zarar
İçimizde nice münafık yaşar
Asimile oldu genimiz yeğen

Türbanlı, türbansız, sakallı, köse
Açtıkça değışti ağzını kese
Azgın nefis köle oldu hevese
Kalınlaştı vicdan gönümüz yeğen

Kalpler daraldıkça yükseldi bina
Yasak değil! Yanlış olsa da zina
İhanete cüret ediyor ana
Çekilir damardan kanımız yeğen

Bre yeğen değıştik biz zamanla
Emmin der ki yoğuştuk biz zamanla
Kavga ettik, boğuştuk biz zamanla
Utanır bugünden dñümüz yeğen

Gözünü Toprak Doyursun

◆ M. Nihat Malkoç

Zenginliğin düşüncesin
Gözünü toprak doyursun
Biriktirme peşindesin
Gözünü toprak doyursun

Dinlemezsin helâl haram
Merhametin yok bir gram
Varsa yoksa "malım, param..."
Gözünü toprak doyursun

İncitirsin, kalp kırarsın
Para pul düşü kurarsın
Kalbini boşa yararsın
Gözünü toprak doyursun

Varlığınla övünürsün
Dünyalıkla avunursun
Bir gün sen de dövünürsün
Gözünü toprak doyursun

Yapan değil, yıkansın sen
Ateş olup yakansın sen
Hep kibirle bakansın sen
Gözünü toprak doyursun

Yetimleri kayırmazsın
Haklı haksız ayırmazsın
Sofrana dost buyurmazsın
Gözünü toprak doyursun

Meyve vermeyen dalsın sen
Taşlı, dikenli yolsun sen
Merhametsiz bir kulsun sen
Gözünü toprak doyursun

Kazandıkça azarsın sen
Kim isterse kızarsın sen
Güçsüzleri ezersin sen
Gözünü toprak doyursun

Sanma kendini yücesin
Sen aslında bir cücesin
Kapkaranlık bir gecesin
Gözünü toprak doyursun

Yalnız verdiğin senindir
Kibrine sebep ben'indir
Ölüm nihai yönündür
Gözünü toprak doyursun

Saltanatın biter bir gün
Neyin varsa yiter bir gün
Ruh bedenden gider bir gün
Gözünü toprak doyursun

İroni/üç

◆ Musa Serin

Gadasın aldığım deyiver hele
"Eda"lar, "Edoş"lar "köy"de mi hâlâ?
Getir haberleri dolunca sele
"Dila"lar, "Diloş"lar "ay"da mı hâlâ?

Aynayı eline almaya görsün
Saçını belikli örmeye görsün
Demliği elinde görmeye görsün
'Eşe"ler, "Esoş"lar "çay"da mı hâlâ?

Bazen de saçları savururdu ya
Bakıyor aynaya ah doya doya
Güzellik uğruna yapılan foya
"Ayşe"ler, "Aşoş"lar "fay"da mı hâlâ?

İçince kahveyi çevrilir fincan
Konuşur edayla koparır tufan
Bazen de han arar, olunca sultan
"Canan"lar, "Canoş"lar "toy"da mı hâlâ?

İltifat etmezsen sıkılır birden
Su çıkar sanırsın kalkıyor yerden
Rejim gerekiymiş yapılan kürden
"Sema"lar, "Semoş"lar "pay"da mı hâlâ?

Bir bakar gözüyle fırlatır oku
Sürülmüş parfümü yayılır koku
Tırnağı kama mı, sanırım çakı
"Esra"lar, "Eşoş"lar "yay"da mı hâlâ?

İsimler bir anda değişti önce
Yağcılık kokuyor yazılan günce
Kaz gibi yolunup, "kuşa dönünce"
"Sıla"lar, "Siloş"lar "boy"da mı hâlâ?

Kirpiğe sürülür sürmeli kaşı
Hörgüce benziyor saçıyla başı
Vallahi bulunmaz dünyada eşi
"Nida"lar, "Niloş"lar "huy"da mı hâlâ?

Gıcır Gıcır Dişler

◆ Halit Yıldırım

Bizim avane her ne kadar havalar soğuyunca gelip gitmeyi seyrekleştirse de her perşembe akşamı mutlaka kapımızı çalıyorlar. Ben de pek dışarı çıkamadığım için onların geleceği günü iple çekiyorum.

O gün yine fakirhanemiz şenleneceği için çocuklar gibi bir heyecana kapıldım. Hanım fırınlı sobada kömbe çekmişti. Koca bir demlik foşur foşur sobanın üzerinde kaynamaya devam ediyordu. Ağalar teşrif edince demlenecekti. Onlar gelirken çerezlerini de getiriyorlardı ama bir ikramda bulunmasam gönüm rahat etmiyordu.

Akşam namazını eda etmişim ki nihayet köpekler havladı. Demek ki geldiler diye dışarı çıkıp misafirlerimi karşıladım. Culuk'un Hamza, Cavlak'ın Kel Savaş, İt Yaşar, Abdullah'ın Ömer ve Cemşit'in Kekeç Muharrem avludan giriverdiler. Ağızlarından çıkan duman, bizim emektar sobanın borusundan çıkıyormuşçasına başlarının üzerinde estiriyordu. İçeri girdiklerinde beşi birden sobanın etrafına Subhanallah boncuğu gibi dizildiler. Yüzleri, burunları, kulakları pancar gibi kızarmıştı. "Ağalar hoş geldiniz." diyecek oldum lakin takma dişlerimin ağzında olmadığımı fark ettim. Zira benim kelimeler de İt Yaşar'ın tısladığı gibi çıkıverdi. Allah'tan şamatalarından sesim duyulmadı. Hemen içeri geçip dişlerimi tuzlu sudan çıkarıp suya tuttuktan sonra ağzıma taktım ve tekrar salona geçtim. Bizimkiler hâlâ sobanın başında dikiliyordu.

"Hoş geldiniz ağalar, şöyle rahatlayın. Sizi gören zahmerinin ortasında karda buşkuna kapılmış sanacak." dedim.

Benim bu sözüm üstüne ağalar sedirlere yönelince Savaş'ın suratının şişliğini fark ettim:

"Yüzüne ne oldu Savaş." diye sordum.

Savaş eliyle yüzünü sıvazladıktan sonra,

"Sorma İrfani emmi havalar soğur soğumaz dişim apse yaptı. Üç gündür ilaç alıyorum. Artık inmeye başladı. Şükür ağrısı, sızısı da yok. İlk gün ateşlenmişim. Şimdi daha iyiyim."

"Geçmiş olsun. Diş ağrısı kabir azabından derler. Ben artık diş derdinden kurtuldum."

Benim bu lafıma gülüştüler. Kekeç Muharrem:

"İ-i-irfani emmi, şim-şim-şimdi ağza di-di-diş çıkıyorlar." der demez İt Yaşar dişlerini göstererek,

"Ben çaktırdım. Buna impilant diyorlar. Ana dişim gibi oldu." diye araya girdi.

Savaş durur mu hemen Yaşar'ın kafayı kucakladı

ve mal pazarındaki celepler gibi Yaşar'ın dişlerini iyice inceledikten sonra,

"Tövbeler olsun ben ağzıma diş miş çaktırmam. İrfani emmi gibi protez taksınlar yeter. Ben zaten korkuyom dişçiden. Geçen gün şehirde üniversite hastanesine gittim. Suratım şiş olduğu halde akistanlar ellerinde şırınga, kerpeten etrafımı çevirdiler. Koltuğu görsederek,

'Otur emmi, bakalım şu dişine bir muayene edelim.' demezler mi?

Ben bir koltuğa baktım, bir dokturlara valla tırsıtım, oturamadım. Dokturlara:

'Neyine bakacanız dişimin? Aha suratım somun gibi şişti. Yazın ilacımı gidiyim.' didim.

İçlerinde kısa boylu, esmer bir kadın meğer baş akistanmış. Bana:

'Amca sen dişçiden korkuyor musun?' demez mi?

Ne diyeceğimi şaşırttı. Kadın ha bire 'Geç otur amca, bir şey yapmaycağız.' diye üstelleyip duruyor. Baktım kıvrımanın bir faydası yok. Doktora dedim ki,

'Doktor Hanım otur otur diyon da bu nasıl koltuk Allah'ını seversen, Ezrail'in kucığı gibi! Ben korkuyom arkadaş, koltuğa moltuğa oturamam, yazın şu ilacımı gidiyim.' deyince oradaki akistanlar gülmekten yerlere yattılar.

Kadın doktor da şakacıymış:

'Koltuk Ezrail'in kucığı da olsa bizlerin hiç Ezrail'e benzer tarafı var mı? olsak olsak bizler iyilik melekleri oluruz.' diye cevap verdi.

Eee ben kaçın kurrasıyım:

'Seni bilmem ama ellerinde şırınga ile bekleyen şu iki at hırsız kılıklı göbelde zebani tipi var. San ki ben koltuğa oturur oturmaz çöküp dişimi söcekler gibi duruyorlar.' dedim.

Bu son sözüm üstüne kahkaha atanlar, yere yatanlar... Orası bir karıştı aga. Ses ta Başhekim'in odasına gidince adam kalkıp muayenehaneyi bastı. Adam elli yaşlarında, kafası kırılmış, mahkeme suratlı birisi:

'Bu ne kepezelik, burasını sirke çevirdiniz!' diye bir bağılıyor ki sormayın.

Hastanede ne kadar doktor, hemşire, akistan varsa başımıza doluştu.

Beni muayene edecek olan akistan kız,

'Hocam amca dişçiden korkuyormuş. Koltuğa oturmak istemiyor. Bizim koltuk Azrail'in kucığı gibiymiş. Hatta Gürsel ve Orhan için at hırsız kılıklı zebaniler dedi.' deyince başhekim hemen ka-

dının elindeki ezik çay kaşığı gibi aleti aldı bana da,

'Oturlan çabuk şu koltuğa!' diye bir bağırdı.

Ağam korkudan betim benzim attı. Sesimi çıkarmadan kuzu kuzu koltuğa oturdum. Ortalık bir anda mezer sessizliğine döndü. Elindeki kaşığına şişen dişime bir iki defa vurdu, iyice çöktü. Arada bir bana 'Ağrı var mı?' diye soruyor ama korkudan 'Yok' diyorum. Döndü akistan kıza,

'Buna antibiotik ve ağrı kesici yazın. On gün sonra gelsin çekin bu dişi. Bir daha böyle kepezelik istemem. Azıcık ciddi olun!' dedi ve çıkıp gitti.

Ben de reçeteyi kaptığım gibi soluğu kapıda aldım. Allah sizi inandırсын terin suyun içinde kalmışım. Sırtım bir anda buza döndü. Geri içeri girdim. Hastanenin tufaletinde atletimi çıkarıp kanefer peteğinde kurutup öyle giydim. Bu yüzden valla ben ağzıma diş miş çaktıramam arkadaş." dedi.

Savaş'ın hikâye bitmişti ama biz de bitmiştik. Gülmekten karnımız acımişti şart olsun. Culuk'un Hamza'ya baktım yüzü buruş buruş olmuştu.

"Ne o, sen niye gülmüyon da suratını astın? Hayırdır?" diye sordum.

Hamza daha ağzını açmadan Savaş araya girdi:

"Onun ebesi Kara Fadik milletin dişini çekerti. Oğlu Hasan ona Almanya'dan özel kerpeten takımı getirmişti. Bildiğim kadarıyla anası Hatçe bibim de diş çekiyordu. O alışıktır, dişçiden neyi korkmaz. O kesin bize bunlar 'Boş konuşuyorlar.' diye surat ediyordur." der demez Hamza'nın dili çözüldü:

"Sen öyle san. Ulan dişçi deyince kalbim duracak gibi olur benim. Ebem diş çekiyordu ama valla o diş çekerken ben adamın ciğerini söküyor sanırdım. Benim başıma gelenler Çorum'da durduğumuz senelerde yaşandı. Bir gece öyle bir dişim ağrıdı ki sabahlar olmak bilmedi. Nasıl yeminler ediyorum sabah olunca hastaneye gidip çektiireceğim diye. Neyse sabah oldu hâlâ ağrıyor. Anam beni hastaneye götürdü. Sıramız gelince içeri girdik. Bizi güler yüzlü bir bayan doktor karşıladı. Anam durumumu anlattı. 'Kadın aç ağzını.' dedi. Açtım, baktı, 'Çekelim.' dedi. O sırada elinde takma diş kutularıyla beyaz önlüklü bir erkek doktor içeri girdi. Zayıf, sırık gibi, ablak yüzlü bir herif... Bize bir nazar atıp içerdeki diğer odaya girdi. Neyse kadın doktor dişime iğneyi vurdu. 'Siz dışarı çıkın, çağıracağım.' dedi. Çıktık, ara salonda on dakika kadar bekledik. Sonra kapı açıldı ve deminki erkek doktor beni göstererek gelin işareti yaptı. İçeri girdik adam beni koltuğa oturttu. Bana, 'Yüzün uyuştı mu?' diye sordu. Lan ben ne biliyim

yüzümün uyuşup uyuşmadığını. Dilim hafif keçeleşti diye 'Uyuştı.' dedim. Doktor anama 'Çocuğu sıkı tut, elimi ısırmasın.' diye tembih etti. Sonra kerpeteni ağzıma soktu. Bir iki salladı sonra asıldı. Diş gelmemiş demek ki bir daha, bir daha derken adam beni neredeyse öldürecekti. Ben kuşlar gibi çırpınıyorum. Ulan o an anam doktora:

'Utan utan bir de erkek olacan, el kadar sabinin dişini çekemedin. Senin kalıbına tükürüyüm. Ben karılığımıza o dişi bir tutuşta alırdım.' demez mi?

Adam anama sinirlendi. Elindeki kerpeteni anama uzatarak,

'Çek de görelim! Çocuk durmuyor dişi tutamıyorum ki çekeyim!' diye bağırdı.

Anam beni bırakıp bir eliyle adamın elinden kerpeteni kaptı diğer eliyle adamın omuzuna öyle bir kaktı ki herif saman çuvalı gibi sırt üstü yere düştü. O kalkayım diyene kadar anam kerpeteni ağzıma soktuğu gibi dişimi çekip o an ayağa kalkan doktorun eline verdi. Doktor şaşırmişti:

'Karı dişi çekti ya!' deyince anam cevabı yapıştırdı:

'Mektebi nasıl okuduğun belli oluyor. Sana diploma verenin yedi ceddine yuh olsun!' diye bağırdı.

Bu anlattıklarım inanın üç beş saniye içinde oldu. O sırada bizim gürültüyü ve benim şamatayı duymuş olacak ki diğer odadaki kadın doktor yanımıza bir hışım la geldi.

'Ne oluyor burada?' diye bağırdı.

Anam, kadın doktora,

'Bir şey olduğu yok. Bu acemi nalbant bizi çerçi eşşeği sandı zağar. El kadar sabinin dişini çekemedi.' dedi.

Kadın doktorun beti benzi attı:

'Ne nalbandı, ne çerçisi, ne eşşeği? Çocuğun dişini kim çekti hanım, anlamadım.' dedi.

Anam da elini böğrüne koyarak efelendi:

'Bizde bir laf vardır; acemi nalbant nal çıkmayı çerçi eşşesinde beller diye. Senin bu doktor müsveddesi el kadar sabinin dişini çekemedi. Ben de elinden kerpeteni alıp çocuğumun dişini kendim çektim Doktor Hanım. Sizin yapamadığınız işi ben tamamladım. Olan bu işte! Neyini anlamadın acep?' dedi.

Kadının yüzü kıpkırmızı oldu. Erkek doktorun yakasını kaptığı gibi sallamaya ve 'Hasaaaaan! Sen ne halt ettin? Diş çekmeye mi kalktın? Aptal herif!' diye bağırılmaya başladı. Bağırıtıya hemşireler ve başka dokturlar da odaya doluştu. Kadın doktor anama da dönüp,

'Bu eşşek doktor değil, protez teknisyeni!' demez mi?

Anam hiç oralı olmadı elimden tuttuğu gibi ka-

piya yöneldi. Sonra kadın doktora döndü:

'Her ne halt ise kalıbına tükürüyüm! Eline kerpeteni alan kendini dişçi sanıyor.' dedi.

Kadın doktor, anama:

'İyi de haydi bu bir eşeklik yapmış, yetkisi olmadığı hâlde diş çekmeye kalkmış ki onun hesabını zaten verecek, peki sen nasıl çocuğun dişini çektin be kadın! Deli misin sen!' diye bağırıldı.

Anam hiç altta kalır mı?

'Bana bak bana! Ben Kara Fadik'ın kızı anlı şanlı Deli Hatçe'yim. Benim anam köyde milletin dişini uyuşturmadan çekerti. Hem de bir tutuşta... Ben ondan öğrendim diş çekmeyi. Bakma çocuğu size getirdiğime, elimde malzemem olsa kendim çekertim. Öldürdünüz çocuğumu. Bir de utanmadan bana hesap mı soruyorsun? Valla kerpeteni alır alayınızın otuz iki dişini eline veririm. Çekil şurdan süslü kokoş sen de!' dedi. Beni elimden tuttuğu gibi kapıdan çıktık. Doktorlar da peşimizden çıktı. Hâlâ arkamızdan 'Kadın çocuğunun dişini çekmiş ya!' diye söyleniyorlardı.

O gün, bugün ben bir daha dişçiye gitmedim. Köye gelince anam ebemin kerpetenlerini dedemden aldı. Ölene kadar milletin dişini çekti. Valla benim de iki üç dişimi anam çekti. Hem de uyuşturmadan."

Ağzımız açık kalmıştı. Hatçe, anası Kara Fadik gibi iri yarı, güçlü bir kadındı. Allah rahmet eylesin ikisine de.

Bu defa Abdullah'ın Ömer'e döndüm:

"Haydi bakalım sıra sende. Bir de seni dinleyelim. Herhalde senin de anlatacak bir şeylerin vardır." dedim.

Ömer lafın kendisine geleceğini hiç düşünmemiş olacak ki birden afalladı. Yok mok dese de ısrar edince o da çözüldü.

"Yahu aslında benim de böyle bir diş hikâyem var, sormayın. Hiç unutmuyorum daha ilkokula yeni başlamıştım. Dişim ağrıyordu ama öyle bir ağrıyordu ki sanki beynim kayıyor gibiydi. Rahmetli babam beni Mirza'nın Nuri Ağa'ya götürdü. Nuri Ağa'yı biliyorsunuz diş çeker, nal çakar, kömüşlerin boğazından sülük çıkarır, berberlik eder. Diş çekiyor dediysek kara kelpetenle... Uyuşturma neyi yok. Neyse Nuri Ağa'nın berber tükenine gittik ama yaylaya gittiğini öğrendik. Babam beni atının terkisine attığı gibi yaylaya çıktık. Yarım saatlik bir yolculuktan sonra Başkışla Yaylası'na vardık. Nuri Ağa evin önündeki sedire oturmuş yayladaki komşularıyla sohbet ediyordu. Nuri Ağa babamı görünce ayağa kalktı.

'Hayırdır Abdullah Ağa, seni yel mi attı, sel mi attı? Buyurun, oturun şöyle!' diye bizi buyur etti.

Rahmetli babam oradakilerle musafaha ettikten sonra beni göstererek,

'Nuri Ağa bizim Ömer diş ağrısından kaç gündür telef oldu. Seni aradık, yaylada olduğunu öğrenince biz de kalkıp buraya geldik. İnşallah takımların yanındadır.' dedi.

Nuri Ağa kocaman elleriyle saçımı okşar okşamaz dişimin ağrısı geçiverdi. Nuri Ağa bana:

'Aç bakalım ağzını Ömer, hangi dişin ağrıyor göster.' deyince ben hemen babamın ardına saklanıp,

'Dişimin ağrısı geçti. Artık ağrıyorum.' dedim.

Babam da zor etmedi 'Tamam' dedi. İzin istedik ama Nuri Ağa bizi bırakmadı. Hemen bir sofraya serildi. Yemek yamaya başladık. Ben daha iki üç lokma yemiştım ki bir anda dişim yeniden ağrıma-ya başladı. Ama nasıl ağrıyor sormayın. Nuri Ağa hanımı Zöhre bibime:

'Zöhre acilen benim çantayı getir!' diye seslendi. Bana da 'Hangi dişin ağrıyor, göster bakalım.' dedi.

Ben bu defa ağzımı açıp ağrıyan dişimi gösterdim. Bu arada Zöhre bibim de çantayı getirdi.

Nuri Ağa yanındakilere döndü:

'Tutun Ömer'i, aman kıpraşmasın, iyi çökün!' der demez beni karga tulumba yakalayıp biri dizlerime çöktü birisi kollarımı sıkıca sardı.

Babam da çenemi tutup ağzımı açtı. Nuri Ağa elindeki kerpeteni ağzıma sokuverdi. Kocaman elleriyle alnıma çöküp dişimi kerpetenle yakaladı. Sanki koca bir ağaç gövdesinden yirmilik bir mık çıkarır gibi üç dört kere sallayıp dişimi çekti.

Bir anda gözümün önü karardı sonra da birden bulunduğumuz odanın içi sanki güneş girmiş gibi aydınlandı. Bir an aklım başımdan gitmişti. Sonra aklım başıma yavaş yavaş gelmeye başladı. Artık görmeye başlamıştım lakin bu görme öyle bir görme değil. Hâlâ gözümün önünde bir şeyle uçuşuyor, evin içindeki direkler üzerime gelip gidiyordu. Sağıma, soluma baktım. Adamlar gözüme ucube gibi görünüyordu. Kafaları ağrı büğrü, burunları mısır somağı gibi, ağzıları tezgire kadar büyükçe... Hele gözleri şart olsun birer çorba tası gibi kocaman ve göz bebekleri çorbanın içindeki iri bir erik gibi fıldır fıldır dönüyor. Aklımı yitirecektim neredeyse. Bir baktım babam aynı duruyor. Babama:

'Baba kalk gidek, burası bizim ev dağel.' demişim.

Oradakiler beni bırakıp gülmekten yerlere yattı. Ayağa kalktım ama üstüm başım südük... Meğer onlar bana çökünce korkudan altıma işemişim. Vallahi hâlâ o manzara rüyama girince örtüye işiyom."

Ömer'in de hikâye bitmişti ama biz de gülmekten bir hâl olmuştuk. Bu defa Hamza söze girdi:

“İrfani Emmi biz buraya seni dinlemeye geldik. Sen de bizi konuşturup duruyon. Eee sıra sana geldi.”

Anlatacak o kadar çok şey vardı ki... Ben de dış ile ilgili o an aklıma gelen bir hatırayı anlatmaya karar verdim:

“Madem laf dışten açıldı, ben de size bir hatıramı anlatayım. Un öğütmek içi Hacı dayım beni çağırılmıştı. Ben de at arabasına atları koşup dayımın evine vardım. Dayım beni görünce arabayı ambarın yanına çekti. O sırada bir baktım cüzdanımı evde unutmuşum, dayıma durumu anlatıp eve gittim. Neyse evden cüzdanımı alıp geri döndüğüm de bir de baktım Hacı dayım ile ortanca gelini Zeliha, arabayı yüklemeye çalışıyorlardı. Bilirsiniz altı yedi haklık koca kıl çuval-ları elleşip arabaya yükleyeceklerdi ama geriden gördüğüm kadarıyla çuvalı bir türlü arabaya atamıyorlardı. Yanlarına yaklaştığımda Hacı dayım Zeliha'nın kolunu tutup sallıyor 'Kolunu sökerim, kolunu... Ne gülüp duruyon!' diye sarsıyordu.

Hemen dayımı tutup kendime doğru çektim. Gelin gülmekten yere çökmüştü. Dayım öteden beri gülenden ve çok konuşandan gıcık alırdı.

'Sen çekil dayı, tutamıyorsun işte. Biz atarız.' dedim.

Zeliha da ayağa kalktı ve ikimiz elleşip çuval-ları arabaya yükledik. Dayım da bize 'Şuraya at, buraya at.' diye komut veriyordu. İşimiz bitince ben biraz dayım ile uğraşmak istedim:

'Bak dayı!' dedim 'Senin gücün yetmiyor, çuvalı tutamıyorsun. İkimiz yükledik.'

Dayım iyice sinirlendi:

'Lan oğlum, gülüp duruyor durmadan. Ondan atamadık.' diye kendini savundu.

Dayımın bu sözleri üzerine Zeliha'ya baktım. Zeliha da kendini savunmaya geçti:

'Emmi valla kendisi gülmeye başlayınca ben de güldüm.' deyince dayım,

'Kız Allah belanı vermesin, ağzımdaki takma dişlerim gıcırıyor. Ben gülmüyorum.' demez mi? Meğer bizim gelin, dayımın takma dişlerinin gıcirtısını duyunca onun güldüğünü zannederek başlamış gülmeye. Eee tabii gülünce takati kesildiğinden çuvalı kaldıramamış.

Benim hikâye de bu kadar işte... Her zaman söylediğim gibi çok mal haramsız, çok laf yalan-sız olmaz.

O sırada çay demlenmiş, hanım da kömbeleri masaya getirdi. Çaylarımızı yudumlarken sohbet kaldığı yerden devam ediyordu. Meğer ne çok dış hikâyemiz varmış.

Berbat Bu Dünya

◆ Erol Koca

Cahile derdini dökme arkadaş
Anlatabilirsen anlat diyorum
Önünde duran koskoca çukur
Deveyi hendekten atlat diyorum

İyi kötü ayıran elek değilsin
Muştular taşıyan ulak değilsin
Uçmaya meylet de melek değilsin
İyi huy uçmaya berat diyorum

İnsan bir altındır hem de hası var
Kimisi karışık kiri pası var
Mihenk taşı misal çok ustası var
Kiminin ölçüsü karat diyorum

Evlat hayal servet hayal mal hayal
Ağaç hayal yaprak hayal dal hayal
Arı hayal çiçek hayal bal hayal
Dünyanın nimeti murat diyorum

Âdemin muradı olsun dünyada
Yapıp ettiklerin kalsın dünyada
Kulak veren olmaz mazlum feryada
Neden bu dünya berbat diyorum

Çürük Elma Sepeti

◆ Hakan İlhan

Kesesine giden yolda, dalkavuk yağı görmüşüz.
Kâsesine düşen balda, koltuk kıyağı görmüşüz.

Hayır çıkmaz divanında, menfaat var ihvanında,
Yağma yüklü kervanında, kurtlu erzakı görmüşüz.

Mana durmaz ahenginde, tutarsızlık var renginde,
Zalimle olan cenginde kaçan korkağı görmüşüz.

Hukuk olmaz davasında, çakal ulur ovasında,
Balçık akan yuvasında, kurtlu mutfağı görmüşüz.

Haksız karşı susandan, bal diye zehir kusandan,
Dümeden kaçıp pusandan, sinsî nifakı görmüşüz.

Riyayı satar mabette, toprak pazarlar cennette
Hak'tan görünen surette, küfre ortağı görmüşüz.

Gençliğin taze harında, kar yağdırır baharında,
Yazın ılgıt rüzgârında, düşen yaprağı görmüşüz.

Riya kol gezer dostunda, kırk hile saklar postunda,
Tertemiz karlar üstünde, türlü ayağı görmüşüz.

Hep mazlum var şikârında, desise çoktur karında,
Bin senelik diyarında, sönen ocağı görmüşüz.

Avutur kendini falda, keramet arar hep kıldı,
Bitmez denilen o yolda, çıkmaz sokağı görmüşüz.

Kurnazlık var hünerinde, gün doğmaz hiç seherinde,
Haram dolu minderinde, yatan aylağı görmüşüz.

Gerçek susar dünyasında, bühtan satar hülyasında,
Dostu fitne deryasında, boğan tuzağı görmüşüz.

Ne oynardı düğününde, ne ağlardı hüznünde,
Kan emdiği öğününde, kirli avlağı görmüşüz.

Hırs fayının enkazında, insanlığın infazında,
Masumların boğazında, keskin bıçağı görmüşüz.

Haysiyet yok yapısında, bekler namert kapısında,
Suladığı çırpısında, kuru budağı görmüşüz.

Düşmandır kuşa böceğe, tahammül etmez çiçeğe,
Elmas başlı geleceğe, düşen mızrağı görmüşüz.

Astar tutmazdı arında, şaibe çoktur varında,
Zûl asılı duvarında, derin çatlağı görmüşüz.

Cevher varsa da taşında, olgunluk yoktur yaşında,
Ehl-i liyakat başında, ithal sarsağı görmüşüz.

Alışamadım bu deme, bir çift söz ettim âdeme:
İbretle bakıp âleme, yanan döşeği görmüşüz.

Ne Fayda

◆ Yemliha Gürlek

Kâinatı araştırır mühendis,
Hikmetini çözemiyor ne fayda.
Mektepten çıkanlar oluyor deis,
Eğitimci sezemiyor ne fayda?

Deniz suyun içen, yandıkça yanar,
De kimin aşkına fışkırır pınar,
Aşkından kızarıp çatlıyor şu nar,
Ziraatçı çözemiyor ne fayda?

Şu hakikat ilmi, dünyaya taydı,
Her gelen bakan bir kural koydu,
Biz mi cahildik, bakan mı toydu,
Bildiğini yazamıyor ne fayda?

Cehalet var deyü sayıp durdular,
Taklitçi evrimci sistem kurdular,
Yavruları ta beyinden vurdular,
Asil nesil düzemiıyor ne fayda?

İlim var irfan yok, anlamak basit,
Şu mübarek ilme dökülür asit,
Reform mu dersiniz, bilmem ne kasıt,
Doğru bir yol çizemiyor ne fayda?

Zannetme hakikat bize muamma,
Eşyayı nesneyi tanımaz sanma,
Milletçe deryaya dalarız amma,
Balık baştan yüzemiyor ne fayda?

Mülâkat referans, zehir saçıyor,
Sahipsizi tırpan gibi biçiyor,
Sahteler gerçeği delip geçiyor,
Güç yetirip ezemiyor ne fayda?

Faydasız ilme boşuna ilgi,
Gayeden hedeften yoksun bir bilgi,
Gönül söz tutmuyor, silmiyor silgi,
Çirkefini süzemiıyor ne fayda?

Eğitimsiz hayat geçiyor kurak,
Gönüller isteksiz, gönüller çorak,
Ustalar kalmadı, yetişmez çırak,
Akıl edip yazamıyor ne fayda?

Yükselmek yüceltmek, Türk'ün şiarı,
Çalışıp kazanmak, azmi kararı,
Taklitçi eğitim verir zararı,
Hak ettiğin yazamıyor ne fayda?

Gönül ufkun güzel olmalı şair,
"Her nefis ölümü tadacaktır" ahir,
Beyim, paşam, bakan, başkan vesair,
Akıbetin sezemiyor ne fayda?

Sahibinden Komik/On dört -Kapanan Kısmet-

◆ Mehmet Pektaş

Cengiz'in kısmeti Aysel'le yüzleştikten sonra âdeta bağlanmıştı. Hangi işe elini atsa kuruyordu. Koskoca semtten tek bir iş bile alamıyordu artık. Gördüğü boş dairelerin, dükkânların, arsaların sahiplerine ulaşıyor, müşterisinin hazır olduğunu söylüyor, yalanı yalana ekliyor, çeşit çeşit numaralar çeviriyor ama bir türlü mülk sahiplerinden yetki alamıyordu. Ne hikmetse çaldığı her kapı daha önceden Aysel tarafından görüşülmüş, anlaşılmış çıkıyordu. Aysel bacak kadar boyu, türlü türlü huyuyla tüm semti avucunun içine almış gibiydi. Bununla kalsa iyi. Cengiz'in diğer semtlerdeki gayrimenkul portföyü de günden güne eriyordu. Tüm müşterileri çeşitli bahanelerle gayrimenkullerini satmaktan, kiralamaktan vazgeçiyorlardı. Kimisinin Almanya'dan oğlu geliyor, kimisi kendi oturmaya kalkıyor, kimisi de tadilat yaptıracağını söylüyordu.

Cengiz'in tek geçim kaynağı ucundan kıyısından tırtıklayıp durduğu Rasim abinin hanımına kalan mirastı. Cengiz, Rasim'in başına bela olan hukuk profesörü kiracıyı çıkarınca güvenini kazanmıştı. Yaşlı adam, eline geçen para ile bir yatırım yapma derdindeyken Cengiz'in ağına düşmüştü. Cengiz, ona önce dağ başında bir tarla kakalayarak işe başladı. Güya bu arsaya şehrin gürültüsünden kaçmak isteyen zengin aileler için lüks villalar yapılacaktı. Cengiz, imar çıkartacağım, müdürle görüştüm, başkanla görüştüm ha bugün ha yarın ayağına mirastan payını alıyordu. Rasim abi, bir cuma akşamı kalp krizinden Hakk'ın rahmetine kavuşup malı mülkü birbirinden uyanık mirasçılara düşünce Cengiz'e yol göründü.

Çaresizliğin ve parasızlığın dibine vuran Cengiz, artık sağa sola gidemiyor, sabahtan akşama kadar ofiste has elemanı Mert'le birlikte kös kös oturuyor, ilan sayfasındaki tek kiralık daireye müşteri çıkmasını bekliyordu. İşin kötüsü, ilanın son günüydü. Para yatırmazlarsa ilan sitesindeki bu son ilan da kaldırılacaktı. Kiralık daire 60 yıllık köhne bir binanın, hayvan bağlasan durmayacak, yıkık dökük çatı katıydı.

Her ne kadar daire 2+1 görünse de eğimden do-

layı dairenin ancak +1'lik kısmında orta boylu bir insan başını hafif eğerek ayakta durabiliyordu. Diğer kısımlara girebilmek içi rükûa eğilmek, hatta kimi yerlerde secdeye kapanmak gerekiyordu. Daire sudan ucuzdu belki ama üste para alınsa bile kalınacak yer değildi.

Daireyi arayan soran olmayınca Cengiz, Mert'e talimatı verdi:

"Şu ilanı güncelle."

Mert, birkaç dokunuşla ilanı açtı. Uzman Palavralog Cengiz, uzmanlığını konuşturmaya başladı:

"Yaz. Güven Emlak'tan Kiralık lebiderya deniz manzaralı ultra lüks geniş daire"

Mert'in ağzı açık kalmıştı:

"A-a-anlamadım abi." diye kekeleydi.

Cengiz, söylediklerini aynen tekrar etti. Mert daha önceden de benzer şeylere alışık olduğundan vardır bir bildiği diyerek patronunun dediklerini yazdı. İlan güncellendikten sonra iki aç kurt ofisin ortasındaki sehpanın üzerine koydukları telefonun etrafında dolanmaya başladı. Çok geçmeden çalan telefona ikisi birden el atsa da Cengiz, daha atik davrandı ve sesinin en kibar tonuyla telefonu açtı. Telefondaki ses, öğleden sonra kiralık daireyi görmek istiyordu.

Cengiz:

"Vallahi kardeşim. Orayı çok soran var. Öğleden sonraya kalır mı söz veremem. İstersen bir kaparo at bekleteyim güzel kardeşim." dedi.

Daireyi tutmaya çok hevesli görünen adam,

"Hemen bakalım o zaman." dedi. Cengiz, bir saat sonraya randevulaşp telefonu kapattıktan sonra elemanıyla kucaklaşıp ofisin içinde sevinçten dört döndü.

Cengiz, kendisini bekleyen genç çifti alıp 60 yıllık binanın önüne getirdi. Kadın binayı görür görmez, yaygarayı bastı:

"Bu mu lüks daire Âdem!" diye çıkıştı kocasına.

Kiranın düşüklüğüne tav olan adamsa karısını yatıştırmaya çalışıyordu:

"Hayatım, bir görelim hele belki içini beğenirsin."

Cengiz hemen araya girdi:

“Kardeşim eğer tutmayacaksanız diğer müşterileri çağıracağım. Daha sırada beş kişi var.”

Kadın, suratı bir karış, parmağını sallayarak konuştu:

“Bana bak Âdem seni daha affetmedim, eğer bugün adam gibi bir ev tutmazsan annemin evine geri dönerim ona göre.”

Adam alttan almaya devam ediyordu:

“Tamam hayatım, çikalım bakalım, bu mevsimde fazla kiralık daire de yok zaten. Beğenmezsek o zaman düşünüyoruz.”

Cengiz, önde çift arkada merdivenleri tırmanırken kadın:

“Ne kokuyor burası?” diye parladı:

Adam:

“Ne kokusu?” derken kadın, kokuyu daha net alıyordu:

“Ne demek ne kokusu! Resmen küçük abdest kokuyor burası.”

Adam birkaç defa burnunu çekti, kokuyu alsa da,

“Ben almıyorum aşkım ama sen kokuyor diyorsan...” diye karşılık verdi.

Cengiz:

“Mahallenin çocukları ablacım. Bugün temizlik günü zaten... Öğleden sonra pırıl pırıl olur. Sen takılma öyle şeylere. İçeriye görünce hayran kalacaksınız.”

Kadın, içeride farklı bir manzarayla karşılaşma umuduyla sesini çıkarmadı. Çatı katına doğru küçük abdest kokusu yerini çöp kokusuna bıraktı. Cengiz, kapının önündeki çöpleri ayağıyla sağa sola iteleyip çiftin geçebileceği bir alan açtı. Dairenin kapısını açınca dışarıdaki kokuya rahmet okutacak bir koku karşıladı onları. Kokudan burnu düşen Cengiz, kendini tutup,

“Sarayınıza hoş geldiniz, buyurun.” diyerek kenara çekildi.

Genç çiftin ögürmeye başladığını görünce hemen burnunu kapatıp içeri daldı, camı açtı, geldi.

“İçerisi biraz havasız kalmış da... Buyurun girin.” dedi.

Kadın, adamın yönlendirmesiyle içeri girdi. Cengiz, etraftaki boş şişeleri ayağıyla sağa sola yuvarlıyordu.

Önce adam, sonra kadın kafasını evin muhtelif

yerlerine çarptı. Kadın daha fazla dayanamadı:

“Senin bulacağın dairenin Allah belasını versin Âdem!” dedikten sonra koşarak daireden çıktı. Adam da arkadan çıkacakken Cengiz, koluna yapıştı:

“Kardeşim tutacak mısın?”

Bu arada, Cengiz’in telefonu çaldı. Arayan elemanı Mert’ti. Cengiz telefonu sanki arayan başka biriymiş gibi açtı:

“Kardeşim, şu an bir müşterim var. O tutmazsa göstereyim. Israr etme kardeşim. Tamam sen kaparo at. Seni ilk sıraya alayım.”

Cengiz telefonu kapatıp adama döndü:

“Kardeş görüyorsun evin talibi çok.”

Adam, bir Cengiz’e bir de karısının ardı sıra bakıyordu. Cengiz adamın düşünmesine fırsat vermedi:

“Bak piyasada kiralık daire de yok. Buradan iyisini bulamazsın. Bulsan da bu fiyata bulamazsın.”

Adam:

“Valla bilmem ki eşim pek beğenmedi.” deyince Cengiz:

“Kardeşim, önceki kiracı evi biraz kirli bırakmış. Burayı bir temizlettirdik mi sen o zaman gör. Bence bu fiyata kaçırma. Seni sevdim o yüzden yani yoksa dediğim gibi sen tutmazsan başkası kapar. Eşini bir şekilde ikna edersin bence.” dedi.

Adam duraksadı:

“Ben eşimle bir daha konuşayım Cengiz Bey. İkna edebilirsem sizi arayayım.”

Bu sırada Cengiz’e Mert’ten ikinci telefon geldi. Cengiz, sanki başka bir müşteriymiş gibi açtı telefonu. Biraz öncekine benzer şeyler söyledi. Telefonu kapattıktan sonra adama tekrar döndü:

“Kardeşim kararını ver.”

Adam, biraz düşündü:

“Lebiderya deniz manzaralı yazıyordu ilanda ama...” dedi

“Gel kardeşim sana denizi göstereyim.” diyerek adamı balkona çıkardı Cengiz.

“Bak şu karşıdaki Marmara Denizi manzarasına... Çek kardeşim mis gibi deniz havasını içine.” Cengiz derin bir nefes çekip gözlerini kapattı, sesinin en tok tonuyla mırıldandı:

Kuşlar geçiyor derken

Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık;

Ağlar çekiliyor dalyanlarda;
Bir kadının suya değiyor ayakları;
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı." Gözleri-
ni açıp devam etti:

"Gördün mü bak? At şuraya bir masa, al çayını
kahveni eline oh! Haydi içeri girelim deniz havası
çarpmasın. Evi tutunca zaten bol bol seyrederisin
manzarayı." dedi.

Adam deniz meniz görmüyordu. Tek görünen
bina yığınıydı. Cengiz'se evin deniz manzaralı ol-
duğu konusunda ısrarcıydı:

"Bak kardeşim, şu karşıkı iki binanın arasından
bak, aradaki binanın hemen bacasının soluna
doğru..."

Adam, yaklaşık 10 kilometre ötedeki nokta ka-
dar mavilięi görür gibi oldu. Cengiz, adamın ko-
nuşmasına bile fırsat vermeden,

"Bu fiyata da daha fazlasın beklemiyorsun her-
halde. İstersen sen bir kaparo at. Tutmazsan ben
sana geri göndereyim. Tutarsan kiradan düşeriz.
Kaybedeceğin bir şey yok yani."

Adam,

"Eh öyle yapalım bari. Hemen çekip geleyim."
diyerek Cengiz'in teklifini kabul etti.

Cengiz, adamın geri dönmesini boşuna bekle-
di. Bir saat kadar sonra telefonuna gelen mesajda
şöyle yazıyordu: "Cengiz Bey, biz Aysel abladan
bir yer tuttuk. Daireyi başkasına verebilirsiniz."

Cengiz, ofise boynu bükük bir şekilde geldi.
Mert, patronunun hâlini görünce işlerin yolunda
gitmediğini anlamıştı. Hiçbir şey sormadı. Cen-
giz, bir süre sonra kendiliğinden konuştu:

"Oğlum Mert, bana bir hoca bul."

"Ne hocası abi? Senin ne işin olur hocayla mo-
cayla? İstersen bizim mahallenin imamı Hasan
Hoca var ama..."

"Öyle hoca değil oğlum. Üfürükçü lazım bana.
Üstümde musallat var kardeşim. Kismetimiz
bağlandı, kaldı. Üfürecek mi ne yapacaksa yapsın
bana."

"Abi, bizim amcaoğlunun bir üfürükçü tanıdığı
var ama bilemedim. O mu sana üfler sen mi ona
üflersin?"

"Ara kardeşim, ara. Hemen gidelim."

Heçi Heçi Geç

◆ Haydar Ali Nacar

Ne gosam hedefe varamadım heç
Yalan dolan mavra koştı başıma
Eğriyi doğruyla tartamadım heç
Terazi kefesi kepti başıma

Yontuldu yanlarım gavladı derim
Kel başıma şimşir taramadım heç
Kertti gırtlığımı belde kemerim
Gıyır gıyır bıyık buramadım heç

Yola düştük yoldan çıktık yolsuzuz
Yolunduk kaz gibi tüyemedik heç
Aç geldik asfaltta bayır yolumuz
Elimiz kolumuz pırtamadık heç

Neylersin sevdadır iş açar başa
Gözden ırak gönül ıramadı heç
Hayali sekiyor hep taştan taş
Gerçeği hülyadan seçemedim heç

-devam edecek-

Külah-Bıyık-Eş Durumu

◆ Salman Kapanoğlu

Külah

İnsan suya benzer. Yerinde duramaz. Su, en küçük bir delik bulsa oradan sızıverir. İnsan da en küçük bir boşlukta hemen hareketlenir ve tepki gösterir. Öğrenci de böyledir. En küçük bir fırsat bulsun dersi kaynatmak ister. Ortaokulun üçüncü sınıfındayım, dersin birinde ne kadar suya benzediysem artık, ders hocası dayanamamış olacak ki:

“Kapanoğlu! Yeter artık, dersi dinlesen iyi edersin. Aksi takdirde seninle külahları değişeceğiz!” dedi.

“Hiç de fena olmaz Hoca’m, benim külah da eskimişti.” dedim.

Cevabım Hoca’nın hoşuna gitmiş olacak ki benimle uğraşmak istedi.

“Külahını nerede eskittin bakalım?”

“Hani Hoca’m, ödev kontrolünde, ‘Sen iyice keçeyi suya atmışsın.’ demiştiniz ya!”

“Eel!”

“İşte o zaman, keçenin çıkan yerini taşlamıştım, o esnada da bizim keçe külah eskimiş.”

Sınıf kahkahadan çınlayınca Hoca da püsü (kedi) torbaya koydu, kendi kahkahası da öğrencilerinkine karışınca son soruyu da patlattım:

“Hoca’m, hâlâ külahları değişme fikrinde misiniz?”

Bıyık

Üniversite yıllarımda TRT sanatçılarıyla sunuculuk yapıyor, ülke genelinde turnelerde sahne alıyordum.

Ankara günlerim... Hayatımda büyük değişiklikler yaşadığım günler, haftalar, aylar, yıllar...

Televizyonda gördüğüm, radyodan dinlediğim sanatçılarla yakın dostluklar kuruyordum. Onlar da ekibin en genci olmam sebebiyle beni çok seviyorlardı.

Gençlik işte, bıyığımı yeni bırakmıştım. Herkes bana bakıyor sanıyordum. Oysa kimsenin

umurunda da değildi.

Bestekâr ve ses sanatçısı Ali Şenozan, beni yeni bıyıklarımınla görünce bana takılmak istedi:

“Lannnn Salman sen bıyık mı bıraktın, yoksa ben mi öyle görüyorum?” diye dalgasını geçecekti ki ben cevabı yapıştırdım:

“Abi oradan belli oluyor mu? Daha yeni bırakmıştım.”

Eş Durumu

Ankara Atatürk Öğrenci Yurdunda, sol anlayış hâkimiyet kurmaya başlayınca bir kısım sağ görüşlü öğrencileri kayıt yenileme bahanesiyle yurttan attılar. Bu öğrenciler arasında ben de vardım. Yurt müdürüne gittim, geri dönemeyeceğimi, söyledi. Kız bölümüne bakan Müdire Hanım’a gittim:

“Bakın Müdire Hanım. Yurttan kaydımı silmişler.”

Sözümü keserek, hayretle:

“Yaaaaa! Senin de mi kaydın silinmiş?”

Sitemle:

“Haberiniz yok mu sanki?”

“Sizlere Müdür Bey bakıyor, ben bir şey yapamam.”

“Siz isterseniz, beni yurda aldırabilirsiniz.”

“Ayy! Nasıl aldırırım, ben kız öğrencilerden sorumluyum.”

“Sonucuna katlanırsınız o zaman Müdire Hanım.”

“Beni tehdit mi ediyorsun?”

“Evet, tehdit ediyorum!”

“Ne yapacaksın?”

“Yurdun kızlarından birini tavlarsan, onunla evlenirim. Eşim erkek blokunda kalamayacağına göre, ben kız bölümünde kalırım. Gerisini siz düşünün!”

Hemen telaşlandı:

“Sakın haaaa! Ben Müdür Bey’le konuşurum senin için.”

Üç gün sonra kaydım yenilendi.

Fırıldak

◆ Ali Armut

Fırılacağı anlatmaya gerek yok
Hep çıkarı olan yerde görünür
Rüzgar nasıl eser oraya döner
Bedavaya konuşmaya erinir

İnsanların zayıf gününü bekler
Dertlerin üstüne zamları ekler
Yaptığı hatayı tutmaya yükler
Suçu başkasına atar arınır

Menfaat nerede orada biter
Yoldaşı dostunu kardeşi satar
Helalden tat almaz haramı yutar
Elin kesesinden yeyip barınır

Demeyin bu gibi olan uslanır
Hitap eder yükseklerden seslenir
Yalakadır dış güçlerden beslenir
Çakal aslan kisvesine bürünür

Aramıza kin nefreti ekerler
Omar Ali sus senide yakarlar
Onlar birbirine sahip çıkarlar
Yağlı domuz yağlı çama sürünür

Gerek Kalmadı

◆ Hacı Musa Tuncer

Zırdeliye kaldı köyün meydanı
Değneğe, sopaya gerek kalmadı
Bir kuru soğana kırdı gerdanı
Pilava, lepeye gerek kalmadı

Eski köprülerden gelip geçen yok
Ata yurtlarına konup göçen yok
Can biten toprağı ekip biçen yok
Orağa, çapaya gerek kalmadı

Güzeller yaylada atmıyor turu
Nehirler, dereler akmıyor duru
Pınarlar kaybolmuş çeşmeler kuru
Vanaya, tıpaya gerek kalmadı

Borç, faiz köylünün canına yetmiş
Genç kuşak metropol şehire gitmiş
Dağda odun bitmiş, köyde iş bitmiş
Eşeğe, sıpaya gerek kalmadı

Büyükbaş, küçükbaş ithal edilir
Bizim meralarda tilki güdülür
Ekmek kuyruğuna erken gidilir
Ambara, depoya gerek kalmadı

İneğin, dananın başı çatılmış
Keçinin, oğlağın tozu atılmış
At, eşek, öküzler çoktan satılmış
Şifana, arpaya gerek kalmadı

Utanacak hâle güler arsızlar
Döner akıl verir yüzü nursuzlar
Fatura üstünden soyar hırsızlar
Kilide, kapıya gerek kalmadı

Pek kimse bilmiyor, ne şer, ne câiz?
Hutbeyi takvimden okuyor vâiz
Yüzde ellilerden düşmüyor fâiz
Borsaya, repoya gerek kalmadı

Vergi kaçırانlar yundu paklandı
Sonra birer birer öpüp koklandı
Suçlular övölüp rey'le aklandı
Sabuna, hipoya gerek kalmadı

Beyler sülâlece hüküm sürerler
Sümen altlarından defter dürerler
Koltuktan koltuğa koltuk verirler
Kuruma, yapıya gerek kalmadı

Bir bir kullanılır eldeki kozlar
Bir türlü erimez dağdaki buzlar
Evlenmeye korkar oğlanlar, kızlar
Kolyeye, küpeye gerek kalmadı

Oyunda kuralı kim nasıl koydu?
Anlayın! Kim kimin altını oydu?
Bu Ozan Azâbî alkışa doydı
Ödüle, kupaya gerek kalmadı

Gel Artık Hatun

◆ **Nuri Kahraman**

Bir hafta, meğerse ne çok uzunmuş;
Ortalık karıştı gel artık hatun!
Bulaşıklar yığılıp minare oldu;
Gök ile yarıştı, gel artık hatun!

Tatil mi her neyse; olmaz olaydı
Sen varken her şeyler ne de kolaydı
Evde her ne varsa düzeni kaydı
Yerlere seriştı gel artık hatun!

Dedim ya; dağ gibi oldu bulaşık
Yenildiği yerde kaldı her kaşık
İşler de ben gibi, hep sana âşık
Mecnûn'a erişti gel artık hatun!

Yaptığın yemekler bitmeden bittim
Çer çöpler birikti, deryaya battım
Nerde uykum geldi, orada yattım
Koltuklar buruştu, gel artık hatun!

Varmayasın hemen kötü yargıya
Çamaşırlar pazar, boğma vergiye
Buyur hiç olmazsa hazır sergiye(!)
Onlar da kırıştı gel artık hatun!

Söyle; mazur görsün çocuklarımız
Hem de akrabalar, diğer yarımız
Göndersinler seni, son kararımız;
Hayâller barıştı, gel artık hatun!

Gittin ya; artıkın açılmaz perde
Ayağa bir şeyler batıyor yerde
Süpürmek mi dedin, süpürge nerde?
Böcekler dörüştü, gel artık hatun!

Bekliyorum seni inan dört gözle
Kuru kahramanlık olmuyor sözle
Tütüyor yüreğim, yanıyor közle
Rüyalar barıştı, gel artık hatun!

Ordaki cümleye selâmlardayım
Hak yardım eyleye, kim der; dardayım
Bin demet sevgiyle otogardayım;
Duygular arıştı, gel artık hatun!

Nûrânî firkatten divane oldu;
Hele gör ardından geri ne kaldı?
Evde her şey sensizlikten bunaldı
Sarıp sarıştı, gel artık hatun!

Şiir Turşusu

◆ Mustafa İmir

Tayyib Atmaca'ya

Şiirin turşusu olur mu deme
Ustası yaparsa çok güzel olur
Hele olgunlaşsın istersen yeme
Şairin turşusu çok özel olur

Gönlün esridiği mevsimi bekle
Nemli duygu topla korlu yürekle
Türkülerden yanık iç sesi ekle
Özde demlenince söz gazel olur

En uygun sözleri yerli yerince
Özenle yerleştir işle narince
Dinlendiği yeri olsun serince
Şiirin turşusu saf sözel olur

Azıcık kat karlı dağın yelinden
Bolca ilave et duygu selinden
Birkaç damla suyu âşık dilinden
Sesli okunurken gam genzel olur

Ham şiirleri bir yerde dosyala
Arada bir altüst edip sayala
Sonra derin bir ruh katıp mayala
Tadı zaman verir an ezel olur

Kimi ham şiiri pazara sürer
Görgüsüzlük edip tezgâha serer
Övgü dilenmeye sıraya girer
Şair de şiir de müptezel olur

Hösün Emmi

◆ Memik Kömekçi

Hösün emmi sen bu elden gideli
Misafiri don yunakta yatırdık
Behlül Mamo koyunları güdeli
Süt çöpünü komşu köyde batırdık

Ala tazi keçileri kaçırdı
Pampal Kedi peynirleri uçurdu
Yeni muhtar yaylağımız göçürdü
Aramızda husumeti artırdık

Kilim, keçe Karasu'da yıkadık
Hayra, şerre kulakları tıkadık
Kümeslere kıraç tilki atadık
Yumurtayı Kazdağ'ından getirdik

Mevsiminde ermez oldu kelekler
Üstümüze uymaz oldu yelekler
Bar bağladı samanlıkta elekler
Kıl çuvalda afarayı bitirdik

Yatılıyı yerle yeksan eyledik
Ağıt yaktık Karataş'a söyledik
Vurgun yedik davarları heyledik
Beş par'etmez kıraç yere götürdük

Mamedo'nun koca iti Karabaş
Ortak oldu kurtlar ile arkadaş
Boynuz kırdı ensesinde Sarıbaş
Baykuşları damdan dama uçurduk

Damga vurdu sağrımızı dağladı
Gönül verdi bir kazığa bağladı
Harfenede doymam diye ağladı
Topal devi Kaf Dağı'na kaçırdık

Bel bağladık uzun zaman Veli'ye
Ahkâm kesti tespîh elde Ali'ye
Fırsat verdi başımızda deliye
Devran döndü boşa zaman geçirdik

Hösün emmi silinmiyor yazılar
Köşkeröğlü ağıt yakar sızılar
Tansiyonu bize verdi tazılar
At izinde tuzlu ayran içirdik